

MDMA („ECSTASY“): ZNEPOKOJIVÁ ZJIŠTĚNÍ

K. NEŠPOR¹, L. CSÉMY², H. SOVINOVÁ³

¹ Psychiatrická léčebna Praha – Bohnice

² Psychiatrické centrum Praha

³ Státní zdravotní ústav

Účinky a rizika MDMA

Americké odborníky zneklidňuje nárůst problémů působených drogou MDMA („Ecstasy“), což je halucinogenní látka s budivými účinky zneužívaná i u nás. Počet osob, které musely být pro intoxikaci uvedeny drogou hospitalizováni na jednotkách intenzivní péče, vzrostl v USA od roku 1994 z 253 osob na 4511, tedy téměř 18x.

Rizika uvedené látky zahrnují zejména:

– Neopatrné nebo nebezpečné jednání pod vlivem drogy, včetně dopravních nehod.

– Nepředvídatelnost účinků drogy. Dávka, která je některými lidmi tolerována bez zjevných následků, může u jiných způsobit smrtelnou otravu.

– Pronikavý vzestup krevního tlaku, tepové frekvence i spotřeby kyslíku v srdečním svalu, což představuje zvláště velké riziko pro lidi s onemocněními srdce a krevního oběhu. Popisují se také nepravidelnosti srdečního rytmu. Prudký vzestup krevního tlaku může vést k cévním mozkovým příhodám.

– Předávkování se typicky projevuje pronikavým vzestupem teploty těla, těžkými ztrátami tekutin, poklesem hladin minerálů a záchvaty. Prosté pití tekutin ještě nedoplní ztráty sodíku, k nimž při intoxikaci také dochází, a za určitých okolností může situaci ještě zhoršit.

– Dalším rizikem, které je spojeno se zneužíváním uvedené drogy, je možnost jaterního poškození nebo až selhání.

K. NEŠPOR, L. CSÉMY, H. SOVINOVÁ / MDMA („ECSTASY“): ZNEPOKOJIVÁ ZJIŠTĚNÍ

– Otravu jinými látkami, které byly do tablety s drogou záměrně nebo bezděčně přidány nebo za které je droga vydávána. Informace o tom, jak tablety s MDMA vypadají, nemůže uživatele zcela chránit před jinými látkami, protože napodobit vzhled tablety je poměrně snadné. V této souvislosti se v poslední době hovoří o droze PMA, která způsobila řadu úmrtí zejména v Austrálii a USA. Ke smrtelné otravě PMA došlo i na našem území.

– Po odeznění účinků MDMA se poměrně často objevují deprese a někdy i sebevražedné myšlenky nebo tendence.

– Nebezpečnost drogy ještě pronikavě roste při kombinaci s jinými látkami, např. hašišem nebo alkoholem. Kombinace MDMA a alkoholu vede navíc často k agresivitě.

– Dlouhodobé účinky drogy jsou častější po vysokých dávkách nebo po delším užívání i běžných dávek. Psychologické testy prokázaly u uživatelů MDMA zhoršení paměti a schopnosti se učit. Tato zjištění přetrvávala i u skupiny osob, která od MDMA abstinovala nejméně 2 týdny (v průměru 4 měsíce). V jiném výzkumu přetrvávaly poruchy paměti i u osob abstinujících v průměru 2 roky (!).

– Výzkum prováděný ve Velké Británii zjistil u chronických uživatelů MDMA častější výskyt psychologických problémů, jako jsou úzkosti a deprese.

– Zneužívání MDMA také oslabuje imunitní systém, tedy mimo jiné snižuje schopnost organismu bránit se infekcím.

– Pokusy na zvířatech (včetně primátů) i některé zprávy z lidské populace ukazují na reálnou možnost poškození mozku plodu i vyšší výskyt jiných vrozených vad, jestliže byla droga zneužívána v těhotenství.

Situace v České republice

Užívání drogy extáze se v České republice rychle rozšířilo během druhé poloviny 90. let. Z výsledků Evropské studie o užívání alkoholu a jiných drog mezi mládeží vyplývá, že zatímco mezi šestnáctiletými v roce 1995 bylo užívání extáze sotva zjištělné (zkušenost udávalo jen 0,2 % dotázaných), v roce 1999 mělo zkušenost s extází 3,4 % reprezentativního vzorku. Užívání extáze mezi staršími dospívajícími je ještě o něco vyšší – 6 % mezi osmnáctiletými.

Riziko kontaktu s MDMA, ale také jinými drogami, je podstatně vyšší v prostředí techno nebo rave scény. Připojená tabulka ze studie „Drug affinity amongst youth within the techno party scene in European metropolises“ srovnává rozsah užívání různých drog mezi účastníky rave parties v několika evropských velkých městech.

**K. NEŠPOR, L. CSÉMY, H. SOVINOVÁ / MDMA („ECSTASY“):
ZNEPOKOJIVÁ ZJIŠTĚNÍ**

Tabulka 1. Prevalence užívání drog během posledních 30 dnů
před dotazováním (%)

	Amsterdam	Berlín	Madrid	Praha	Řím	Videň	Curych
Konopí	66,5	54,9	66,0	69,5	44,4	45,3	63,6
Extáze	57,1	22,6	33,4	19,2	16,3	12,1	27,8
Amfetaminy	19,0	23,6	16,4	19,8	9,9	16,2	17,6
Jiné halucinogeny	16,5	13,2	15,8	21,6	8,1	12,1	18,6
Kokain	27,0	10,2	46,6	6,1	17,7	9,7	12,0
Opiáty	0,6	0,8	1,2	5,7	1,0	3,0	2,2

Zdroj: Tossmann H. P., Boldt S., Tensil M. D. (2000) Drug affinity amongst youth within the Techno party scene in European metropolises. Final Report. SPI-Forschung, Berlin

Do redakcie prišlo dňa: 25. 2. 2002

Adresa autora: MUDr. K. Nešpor, CSc., Psychiatrická léčebna Bohnice, Ústavní 91,
181 02 Praha 8, ČR
e-mail: nespor@plbohnice.cz
www.plbohnice.cz/nespor
www.mujweb.cz/veda/nespor
www.geocities.com/dr_nespor
